

Nr 182.

Av herr **Nordström** i Kramfors m. fl., *angående införande av förbud för lärare att tilldela barn kroppslig aga.*

När det gäller straff för förbrytelser, så är prygelstraffet avskaffat i Sverge. Men det är bibehållet som lagligen tillåten bestraffningsform vid förseelser från barns sida. I Folkskolestadgan finns nämligen fortfarande bestämmelser, som ger lärare rätt att tilldela barn kroppslig aga. Och var går gränsen mellan vad som kan kallas aga och vad som kan kallas prygel, det torde vara svårt att avgöra.

Det torde också vara svårt att avgöra var gränsen går mellan vad som kan kallas kroppslig aga och vad som kan kallas misshandel. Ty meningen med agan är ju, att man genom att misshandla barnakropparna skall söka framskapa goda människor. En tanke, som i sig själv är så absurd, att man häpnar över att den kan leva kvar hos människor ännu i vår tid.

Man måste fostra barn med andra medel än stryk. Brukas stryk, då blir mildare och mänskligare medel icke användbara. Då blir risken och rädslan för stryk den avvägningspunkt, från vilken barnet utgår vid sitt handlande.

En lärare, lämplig för sitt kall, kan inte ha behov av rätten att misshandla barnakroppar. Läraren måste skaffa sig auktoritet gent emot barnen genom sin överlägsenhet i kunskap, inte genom sin överlägsenhet i fysisk styrka. Varje gång en lärare anser sig böra tillgripa aga, ger han sig själv underbetyg ifråga om sina kvalifikationer för lärarkallet.

Folkskolestadgans § 42, mom. 3, lyder:

»Lärjunge, som felar i sina åligganden, vare i mån av förseelsens beskaffenhet underkastad lärarens bestraffning medelst varning eller annat lindrigt tuktomedel, eller, då rättelse sålunda icke kunnat vinnas ävensom vid förseelse av svår beskaffenhet, medelst aga i enlighet med i § 29 mom. 3 givna föreskrifter och de närmare bestämmelser, som i detta avseende meddelats i det för skoldistriktet gällande reglementet.»

Av denna formulering framgår, att aga får tillämpas inte bara vid svårare förseelser, utan även vid mindre sådana, om dessa upprepas.

I motsats till dessa bestämmelser i Folkskolestadgan så återfinner man i Stadgan för rikets allmänna läroverk i paragraf 23 följande:

»Kroppslig bestraffning må under inga förhållanden förekomma, ej heller kränkande eller sårande handling.»

Frågan om agans avskaffande är alltså främst aktuell för småfolket. Socialt högre ståendes barn får inte trakteras med stryk i skolan. Om aga i skolan nu skulle vara av behovet påkalla som uppfostringsmedel, då vill väl ändock ingen påstå att behovet bortfaller blott därför att föräldrarna har råd att låta sina barn bli undervisade i läroverk.

Det kategoriska förbud mot aga i skolan, som man redan återfinner i Stadgan för rikets allmänna läroverk, bör också införas i Folkskolestadgan.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,

att bestämmelserna i Folkskolestadgan om rätt för lärare att tilldela barn kroppslig aga måtte avlägsnas och ersättas med uttryckligt förbud mot detta.

Stockholm i januari 1938.

Axel Nordström.

H. Hagberg.

J. H. Brädefors.